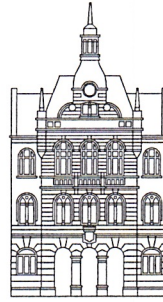

Mestna občina Novo mesto

Župan

Seidlova cesta 1
8000 Novo mesto
tel.: 07 / 39 39 244, faks: 07 / 39 39 269
e-pošta: mestna.obcina@novomesto.si
www.novomesto.si

Številka: 610-13/2012 (1903)
Datum: 24. 10. 2012

**OBČINSKEMU SVETU
MESTNE OBČINE NOVO MESTO, tu**

Zadeva: SKLEP O POIMENOVANJU »ARHEOLOŠKI PARK MAROF« V NOVEM MESTU

Namen: Obravnava predloga in sprejem sklepa

Pravna podlaga: Statut Mestne občine Novo mesto, uradno prečiščeno besedilo (Statut MONM-UPB-2, Uradni list RS, št. 96/08)

Pripravljaivec gradiva: Urad za prostor

Izdelaovalec gradiva: Urad za prostor

Poročevalec: Mojca Tavčar, Vodja Urada za prostor

Obrazložitev: V prilogi.

Predlog sklepa: Občinski svet Mestne občine Novo mesto sprejme sklep, da se območje arheološke dediščine na Marofu v Novem mestu poimenuje: »Arheološki park Marof«.

ŽUPAN
Alojzij MUHIČ

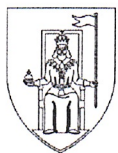
PRILOGE:

- Pobuda in predlog Dolenjskega muzeja za poimenovanje »Arheološki park Marof« (izdelal: Dolenjski muzej Novo mesto, Novo mesto, 1.6.2012).

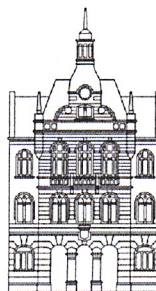
DOSTAVITI:

- Naslov, tu
- spis, tu

Mestna občina Novo mesto

**Občinska uprava
Urad za prostor**

Seidlova c.1
8000 Novo mesto
tel.: 07 / 39 39 287, faks: 07 / 39 39 282
e-pošta: mestna.obcina@novomesto.si
www.novomesto.si

Številka: 610-13/2012 (1903)
Datum: 24. 10. 2012

**OBČINSKEMU SVETU
MESTNE OBČINE NOVO MESTO, tu**

ZADEVA: ARHEOLOŠKI PARK MAROF

**PREDMET: OBRAZLOŽITEV PREDLOGA SKLEPA OBČINSKEGA SVETA O
POIMENOVANJU »ARHEOLOŠKEGA PARKA MAROF« V NOVEM MESTU**

1. UVOD

Novo mesto s svojo okolico je v slovenski in tuji arheološki strokovni in laični javnosti prepoznano po prazgodovinskih in zgodovinskih ostalinah, predvsem iz obdobja bronaste in železne dobe, ki segajo v celo tisočletje pred našim štetjem. Na podlagi dognanj arheološke stroke iz stoletnih odkritij je Občinski svet Mestne občine Novo mesto leta 2006 sprejel sklep o poimenovanju Novega mesta kot mesta situl: »NOVO MESTO – MESTO SITUL«.

Direktor Dolenjskega muzeja muzejski svetovalec Zdenko Picelj in kustos muzejski svetnik Borut Križ sta v mesecu juniju 2012 na Mestno občino Novo mesto podala pobudo za poimenovanje širšega območja arheoloških najdb na Marofu v Novem mestu »Arheološki park Marof«. Pobudi sta pridala predlog v prilogi ter predlagala še, da se poimenovanje izvede še v letu 2012, ko je Novo mesto partnersko mesto Mariboru, Evropski prestolnici kulture.

Temeljni cilj poimenovanja »Arheološki park Marof« je določitev kulturno zgodovinskega območja za komuniciranje s strokovnimi javnostmi, posledično pa za pripravo različnih projektov pod dotičnim imenom, tako za pridobivanje sredstev iz nacionalnih in evropskih skladov v naslednjih letih in desetletjih, kot tudi za strokovno turistično atrakcijo.

Občinska uprava je pobudo oziroma predlog preučila in ugotovila, da ni v nasprotju z veljavnimi prostorskimi in drugimi akti občine ter da pobuda dopolnjuje zastavljene cilje varovanja kulturne in naravne dediščine ter okolja, v končnem cilju pa kvalitetno dopolnjuje kulturno in turistično podobo občine.

2. VPLIV NA PROSTORSKI IN SPLOŠNI RAZVOJ OBČINE

Območje Marofa, omejeno s Seidlovo cesto, Ljubljansko cesto, ulico Žlebej, Situlsko potjo in ulico Mestne njive je v prostorskih aktih občine opredeljeno kot zelena površina ter zaščiten kot kulturno in naravovarstveno območje, kjer so vsi posegi v prostor ter na obstoječe stavbe in objekte dovoljeni le v soglasju z dotičnimi državnimi zavodi, zato ni pričakovati dodatnih zahtev.

Poimenovanje »Arheološki park Marof« lahko v bližnji in daljni prihodnosti prinese Novemu mestu nove, posodobljene tematske ureditve na enem najbolj razpoznavnih novomeškem gričev, ki je danes posebej prepoznan po Kettejevem drevoredu, ki vodi od Seidlove ceste preko Marofa do Bršljina in arheološkem najdišču Kapiteljska njiva, ki z vsakoletnimi rezultati zavarovalnega izkopavanja (sistematično poteka že 27 let) pomembno prispeva k poznavanju evropske prazgodovine.

V 123. členu Odloka o Občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Novo mesto (Uradni list RS, št. 101/2009 s spremembami, dopolnitvami in popravki), kjer so določeni posebni prostorsko izvedbeni pogoji za enote urejanja prostora na območju urbanističnega načrta Novo mesto, je določeno:

NM/11	Marof, Mestne njive	
NM/11- OPPN-a	<p>OPPN Arheološki park Marof</p>	<p>Predviden OPPN za ureditev arheološkega parka, ki se bo navezoval na Kettejev drevored in mestno jedro ter na stanovanjska območja in območja šol ob vznožju Marofa. Gre za arheološko najvišje ovrednoten prostor, s katerega izvirajo nekatere najpomembnejše arheološke najdbe Novega mesta, zato se zagotavlja rezervatno varstvo. Na stavbnih zemljiščih se predvidijo postavitve arheološkega muzeja (tako, da njegova lokacija ne posega v evidentirano najdišče), gostinski program in podobni javni programi v povezavi z vsebinami arheološkega parka. Parkovne ureditve in ureditve za prezentacijo arheoloških ostalin, počivališča, razgledišča, otroška igrišča, sprehajalne in druge tematske poti, opazovalnice in podobno se predvidijo tudi na kmetijskih zemljiščih. Park se oblikuje kot območje različnih prstočasnih izobraževalnih in turističnih programov in kot eden od nosilcev prepoznavnosti Novega mesta. Na robovih območja se urejajo vstopi in dostopne poti. Vse gradnje, vključno z objekti in ureditvami okoljske infrastrukture ter enostavnimi objekti, morajo biti podrejene funkciji parka, tako da ne bodo zmanjšale kakovosti naravnih in ustvarjenih razmer ter s tem razvojnih potencialov parka. Zagotovi se visoka raven oblikovanja in oblikovna skladnost vseh objektov, ureditev in posegov ter urbane opreme na območju parka. Obvezna je pridobitev celovitih urbanističnih, arhitekturnih in krajinsko-arhitekturnih strokovnih rešitev z javnim natečajem. Ker je v enoti razglašeni kulturni spomenik (registrirano arheološko najdišče), je treba pri pripravi OPPN vse posege predhodno uskladiti s pristojno službo za varstvo kulturne dediščine. Načrtuje se pešpot kot del povezave arheološkega parka z ohranjeno gomilo v enoti NM/7-OPPN-b.</p>
	<p>Območje Turistične kmetije Klemenčič na zemljišču parc. št.: 593 in deli parcel 592, 594, 595, 596, 597, k.o. Novo mesto</p>	<p>Bivanje se dopusti pod pogojem, da se vzdržujejo pripadajoče kmetijske površine. Do uveljavitve OPPN v enoti NM/11-OPPN-a se dopustijo gradnja stanovanjske hiše na mestu nekdanjih pomožnih objektov vzhodno od obstoječe stanovanjske hiše, gradnja poslovno – turističnega objekta na mestu obstoječe stanovanjske hiše in prenova ali novogradnja obstoječega gospodarskega objekta (v obstoječih gabaritih in na obstoječem mestu). Treba je ustvariti skladno celoto kmetije – stanovanjskega in gospodarskega objekta ter zunanjih ureditev. Objekti morajo biti pravokotnega podolgovatega tlorisa z dvokapno streho, s tradicionalnimi proporci, barvami in materiali fasad in strehe. Lokacija novega stanovanjskega objekta mora biti za linijo obstoječih objektov (gledano s strani mesta) in vzdolž obstoječe kolovozne poti. Novi stanovanjski objekt mora biti pritlični, manjših gabaritov kot obstoječi stanovanjski objekt, vrh slemena ne sme presegati slemena obstoječe stanovanjske stavbe za več kot 2 m, sredinska frčada mora imeti sleme nižje od slemena osnovne strehe. V primeru, da bo novi stanovanjski objekt presegal sleme obstoječe stanovanjske stavbe, je treba z arhitekturnim oblikovanjem (kot npr. temnejše barve, leseno obitje in podobno) in z zasaditvijo tradicionalnega visokoraslega sadnega drevja omiliti njegovo vidno izpostavljenost, tako da se bistveno ne spreminja podoba Klemenčičeve domačije v prostoru in vedute Marofa kot celote. Postavitev platenjakov, steklenjakov, visokih silosov in drugih objektov in naprav, ki bi vplivale na podobo prostora, ni dopustna. Obvezna je pridobitev variantnih strokovnih prostorskih preveritev. Vsi posegi se lahko izvajajo skladno s pogoji službe za varstvo kulturne dediščine glede arheologije in stavbne morfologije. Za vse posege</p>

		je treba pred izdajo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstveno soglasje.
NM/11-b	Pod Kettejevim drevoredom	Območje je pretežno namenjeno ohranjanju zelenih površin na prehodu med središčem mesta na jugu, predvidenim arheološkim parkom na severu ter peš povezavam proti Mestnim njivam na vzhodu in Bršljinu na zahodu. Na območju je evidentirano arheološko območje, zato je urejanje zelenih površin podrejeno ohranjanju in raziskovanju kulturne dediščine. Za gradnje poti, objektov GJI in urbane opreme je potrebno kulturnovarstveno soglasje. Pred kakršnimikoli posegi v prostor so na arheološkem območju obvezne predhodne arheološke raziskave.

3. VPLIV NA PRORAČUN OBČINE

Poimenovanje »Arheološki park Marof« ima temeljni namen poimenovanja projektov, ki se bodo v bližnji in bolj oddeljeni prihodnosti izvajali za območje arheološkega najdišča in mestnega parka. Izdelani projekti bodo podlaga za nadaljnja arheološka raziskovanja, kakor tudi za pripravo tematskih strokovnih in parkovnih poti po Marofu in drugo.

Glede na obstoječe načine sofinanciranja bo občina v vsakokratnem projektu sofinanciranja iz državnih in evropskih skladov sodelovala v svojem razpisnem ter v proračunu občine določenem znesku.

4. PREDLOG SKLEPA

V skladu s Poslovníkom Občinskega sveta Mestne občine Novo mesto Občinskemu svetu predlagamo, da obravnava pobudo oziroma predlog o poimenovanju »Arheološki park Marof« ter sprejme spodaj navedeni sklep:

Občinski svet Mestne občine Novo mesto sprejme sklep, da se območje arheološke dediščine na Marofu v Novem mestu poimenuje: »Arheološki park Marof«.

Pripravil:

Igor MERLIN,
VIŠJI SVETOVALEC

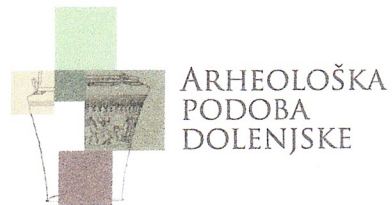
Mojca TAVČAR,
VODJA URADA ZA PROSTOR
PODSEKRETARKA

Borut NOVAK,
DIREKTOR OBČINSKE UPRAVE

Priloga:

1. Pobuda in predlog Dolenjskega muzeja za poimenovanje »Arheološki park Marof« (izdelal: Dolenjski muzej, Novo mesto, 1. 6. 2012).

ŠTEVILKA: 293/2012

DATUM: 1. 6. 2012

DOLENJSKI MUZEJ NOVO MESTO
 Prešernova ulica 7, 8000 Novo mesto, Slovenija
 TEL. 07 373 11 11, FAX. 07 373 11 12
 dolenjski.muzej@guest.arnes.si
 www.dolmuzej.com

V00071976

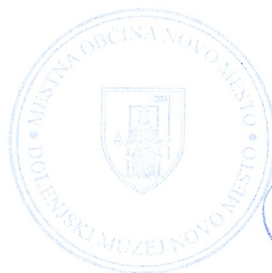
MESTNA OBČINA NOVO MESTO
Seidlova cesta 1
8000 Novo mesto

	Mestna občina Novo mesto	Sig. zn.: 1602
Prejeto: 4.6.2012		Št. prilog: 1
Št. zad.: 610-13/2012		
V seznamitev:		Vrednost:

ZADEVA: Pobuda za poimenovanje **Arheološki park Marof**

V prilogi vam pošiljam pobudo za poimenovanje Arheološkega parka Marof z obrazložitvijo in predlogom načrta obsega parka. Upam, da je pobuda dovolj utemeljena in da jo boste na Občinskem svetu Mestne občine Novo mesto lahko sprejeli še v letošnjem letu, letu Evropske prestolnice kulture, ki bi tako lahko pustila trajno sled v našem mestu in pomembno zaznamovala tudi našo prihodnost.

Lepo pozdravljeni.

DIREKTOR:

Zdenko Picelj

Predloga za poimenovanje

ARHEOLOŠKEGA PARKA MAROF

Dolenjski muzej Novo mesto

1. junij 2012

Predlog za poimenovanje ARHEOLOŠKEGA PARKA MAROF

Najpomembnejši del novomeške preteklosti je prav gotovo arheološka dediščina Novega mesta, kar je že dolgo poznano tako po vsej Sloveniji kot izven meja naše države. Z vsakoletnim zaščitnim arheološkim izkopavanjem, ki poteka na Kapiteljski njivi na Marofu, največjem srednjeevropskem arheološkem najdišču, sistematično že od druge polovice osemdesetih let prejšnjega stoletja, pa Novo mesto zaseda pomembno mesto v evropski arheološki preteklosti, kjer še posebej izstopajo najdbe iz halštatskega obdobja. Zato je arheološka preteklost dolenjske metropole s poudarkom na tem obdobju in njegovi enkratni in neponovljivi situlski umetnosti, po kateri sodi v sam evropski arheološki vrh, največji mestni biser. Med vsemi izjemnimi in za poznavanje evropske prazgodovine pomembnimi najdbami iz halštatskega obdobja pa še posebej kot največji in najpomembnejši dosežek situlske umetnosti izstopajo situle, ki predstavljajo vrh in največje bogastvo arheološke dediščine Novega mesta. Zato Novo mesto tudi na evropskem arheološkem zemljevidu zaseda in predstavlja enega najpomembnejših prazgodovinskih najdišč in središč v Evropi in kot največja mestna znamenitost priča in dokazuje, da je Novo mesto prav v tistem času imelo v vsej svoji dosedanji znani zgodovini tudi največji pomen in vlogo v celotnem evropskem prostoru. Prav zaradi tega in še večje prepoznavnosti mesta je občinski svet Mestne občine Novo mesto na najino pobudo tudi sprejel sklep, da se mesto poimenuje v mesto situl, kar je bilo svečano razglašeno na slovesnosti v počastitev občinskega praznika Mestne občine Novo mesto 7. aprila 2006.

Za Novo mesto to predstavlja še posebno vrednost tudi v turistični zanimivosti in znamenitosti mesta, kjer bi vključevanje arheološkega bogastva v ponudbo mesta moralo zajeti vse pore našega življenja in na vsakem koraku opozarjati tako domačine kot goste, da se nahajajo v arheološko bogatem in evropsko pomembnem mestu, v mestu situl. Veliko je k temu pripomogla tudi nova stalna arheološka razstava, ki smo jo v Dolenjskem muzeju odprli leta 2008 in dokumentarni film o Arheološki podobi Dolenjske, posnet 2010, kjer je celotno najpomembnejše bogastvo arheološke dediščine Novega mesta in Dolenjske predstavljeno in dostopno javnosti.

Naslednja stopnja pri utrjevanju Novega mesta kot arheološkega mesta in prav zaradi tega kot enega najbolj znamenitih mest v Sloveniji pa je uresničitev projekta, ki bi povezal bogato mestno preteklost s sedanostjo in to je nedvomno **Arheološki park Marof**. Celotno območje Marofa namreč slovi po svoji izjemni arheološki preteklosti, kjer je bilo že od začetka 1. tisočletja pred našim štetjem močno, z zemljenim, lesenim in kamnitim obzidjem utrjeno naselje, ki je živelo vse do prihoda Rimljanov, ki so umetno pretrgali življenje na tem novomeškem gradišču, danes pa je to prav zaradi arheološke dediščine tudi v

celoti zaščiteno območje. Z uresničitvijo tega projekta bi mesto oziroma njegovi prebivalci in turisti dobili tudi urejen mestni park, ki bi hkrati trajno ohranil in v celoti dostojno prezentiral prelepi zeleni in arheološko bogati predel mesta, kjer bi sedanji in bodoči prebivalci s svojo tradicionalno ustvarjalnostjo na vseh področjih lahko nadaljevali tradicijo svojih predhodnikov, ki so pred več kot 2500 leti kot svojevrstni umetniki predvsem s svojo situlsko umetnostjo trajno zaznamovali ta prostor in ga neločljivo povezali z evropsko zgodovino ter uveljavili tudi kot pomembno kulturno in umetnostno središče. Že dosedanji rezultati arheoloških izkopavanj so to območje trdno zasidrili v našo zavest in ime Novega mesta postavili na zemljevid najpomembnejše evropske arheološke dediščine. Prednost Novega mesta pred ostalim svetom pa je v tem, da je celoten predel arheološkega območja Marof še dokaj neprizadet, kompakten, ponuja odličen pristop, se lepo povezuje z naravno dediščino in dopolnjuje parkovno-rekreacijsko območje Novega mesta. Zato je zaščita širšega območja Marofa ena najpomembnejših nalog naše generacije. Priprava arheološkega parka Marof, ki bi združeval arheološke, turistično-rekreacijske, izobraževalne in ekološke komponente je več kot upravičena, saj na ta način ponujamo nove kvalitete življenja domačim prebivalcem, njihov duhovni in ekonomski dvig, kakor tudi izjemno redko in novo ponudbo domačim in tujim obiskovalcem. S tem bi združili prostor naselja, ki je pred tremi tisočletji predstavljal prvo novomeško naselbino in dve grobišči, ki sta skoraj 1000 let predstavljali kulturni, nedotakljivi in posvečeni prostor, kakršnega bi morali tudi mi, kot nasledniki in dediči ohraniti, spoštovati in biti nanj upravičeno ponosni.

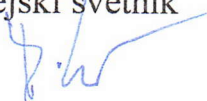
Na vse zgoraj zapisano zato spodaj podpisana Zdenko Picelj in Borut Križ v imenu Dolenjskem muzeju Novo mesto dajeva pobudo, da Občinski svet Mestne občine Novo mesto poimenuje predstavljeno območje sredi mesta, v Arheološki park Marof.

Tako kot se je to zgodilo na najin predlog s poimenovanjem Novega mesta v mesto situl, tako sedaj z vsemi strokovnimi podlagami, izsledki in prezentacijo, ki smo jo v zadnjih petnajstih letih opravili v muzeju predlagava, da v letu Evropske prestolnice kulture (EPK), kot je zapisano tudi v strategiji razvoja kulture v MO Novo mesto Občinski svet opravi to pomembno dejanje pri ohranjanju spomina na našo izjemno preteklost in za prihodnost mesta izkoristi to zgodovinsko in naravno danost Arheološkega parka Marof kot enkratno priložnost za dodatno promocijo mesta s katero bi tudi na državnem nivoju najodgovornejše, ki oblikujejo turistično ponudbo, promocijo in podobo naše države Novo mesto morali uvrstiti med najpomembnejše turistične destinacije v Sloveniji. To bi bil prvi in hkrati najpomembnejši korak na poti k realizaciji celotnega projekta Arheološkega parka Marof. Vse ostale aktivnosti, katerih posledica so finančna sredstva pa se lahko opravijo v naslednjih letih, desetletju, odvisno od finančnih zmožnosti. S poimenovanjem Arheološkega parka Marof

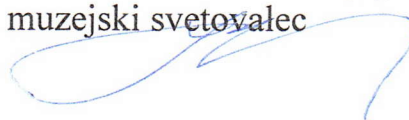
bi dali tudi jasno sporočilo, da se pomena tega čudovitega in enkratnega območja mesta dobro zavedamo in ga želimo trajno obeležiti ter omogočiti vsem, da spoznajo temelje mesta, katerim korenine segajo davno nazaj, več kot 3000 let.

V muzeju smo do sedaj z novo stalno arheološko razstavo, obsežno publikacijo-katalogom in dokumentarnim filmom, s 1. junijem 2012 pa še z razstavo, predstavitvenim filmom in še posebej monografijo o situlski umetnosti Novega mesta naredili vse, da se poleg mesta situl lahko brez zadržkov, pomislekov in z mirno vestjo razglasi tudi Arheološki park Marof, s čimer bi se to ime začelo tudi uradno uporabljati. V letu EPK bi bilo to izjemno pomembno, saj bi to tudi pomenilo, da je EPK v Novem mestu, poleg dokončne predstavitve novomeške situlske umetnosti z monografijo, promocijsko razstavo in filmom, pustila trajno sled, ki jo bomo razvijali in nadgrajevali v prihodnosti ter se jo s ponosom spominjali.

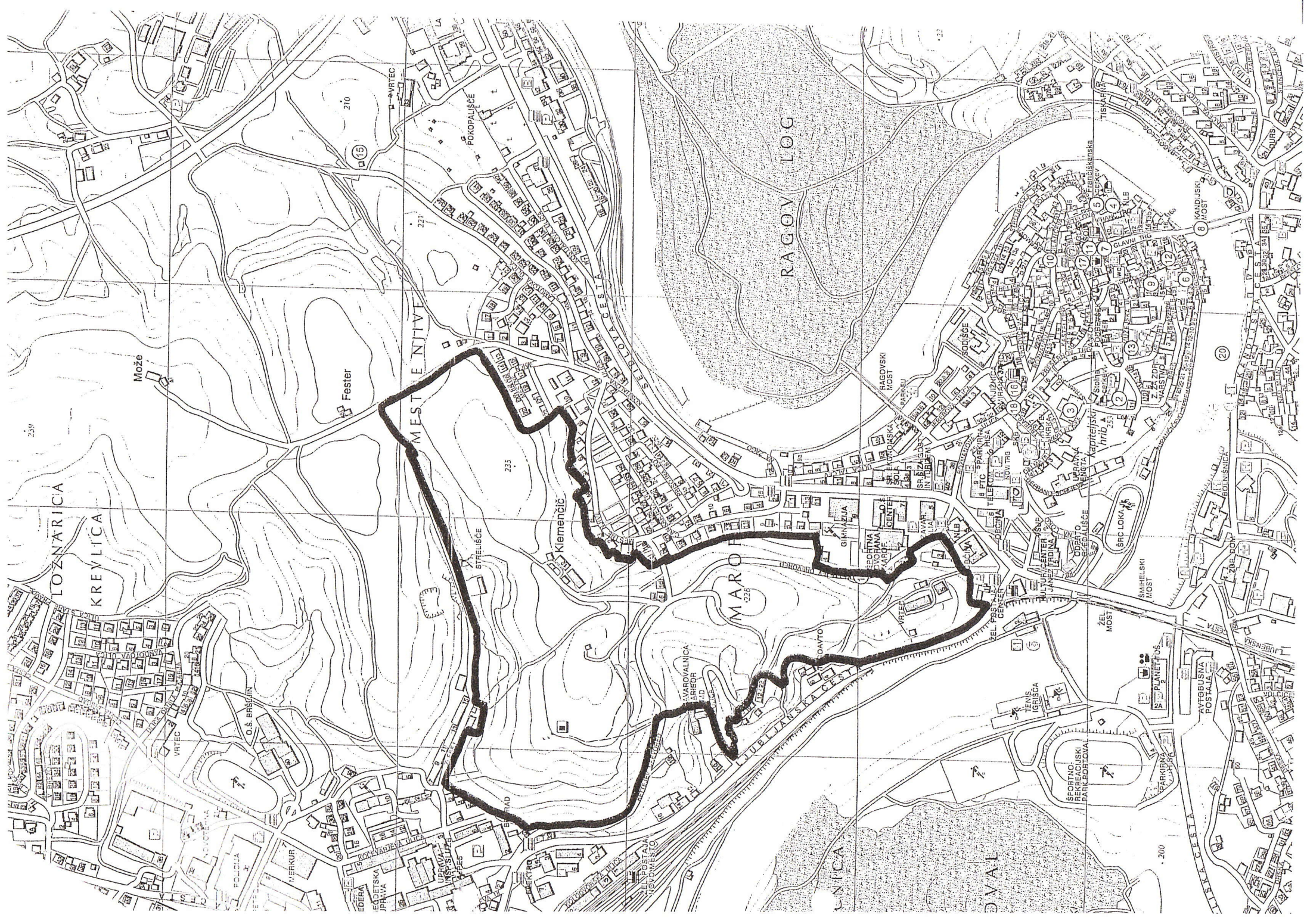
Kustos: Borut Križ, dipl. arheolog,
muzejski svetnik

Direktor: Zdenko Picelj, prof.,
muzejski svetovalec

Novo mesto, 1. junij 2012

LOZNRARICA
KREVLICA

Može

Fester

MEST E NIVE

STRELIŠČE

KLEMENČIČ

MARO

MAROVANICA
BREGOR

RAGOV LOG

RAGOVIŠKI
MOST

MORJANSKA
CESTA

DVAL

ZELENIŠČE

ZELENIŠČE

ZEL. MOST

SAMBELOSKI
MOST

KANDIJSKI
MOST

SPORTNO
REKREACIJSKI
PARK DORTOVAJ

ATGUBSNA
POSTAJA

ARKELOVA
CESTA

15

210

227

235

226

222

200